

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Caluinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Antidotorum Evangelicorum D. Thomæ Stapletoni, S. Theol. Doctoris, & in Academica Louaniensi S. Script. Professoris Regij, Pars Altera - In Sacrosanctum Euangelium secundùm Ioannem

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

25. Nisi videro in manibus eius sixuram clauorum, & mittam digitum meum in locum clauorum, & mittam manum meam in latus eius, non credam.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39480

potestate ac vindicta in pseudoapostolos illos qui schismata inter Corinthios seminabant exercenda, Paulus hinc loquitur. Sed quia hæc potestas cum aliorum ædificatione exerceri debet, & non ad destructionem neque ad scandalum, adiunxit, *Cum impleta fuerit vestra obedientia*: id est, sic impleta & perfecta, ut possimus eradicare zizania, non triticum. Hæc est tota Apostoli sententia de prædicatione quidem Evangelica, sed non de solo eius actu atque exercitio, verum de varia potestate illi adiuncta. Postrema autem, quam memorat, vindictæ potestas ad externam Ecclesiæ iurisdictionem & forum externum pertinet, non ad forum conscientie internum, de quo Christus hoc loco agit: in quo videlicet foro ac tribunali peccata coram Deo vel remittuntur, vel usque ad debitum satisfactionis modum ritè peractum retinentur; sicuti nuper ex nobilissimorum Patrum plurimis testimoniis ostendimus.

Magno igitur conatu, sed inani, verba Christi impugnavit Calvinus, ut commentum suum non secus impium quam stolidum, de soluendis ac retinendis per Evangelicam prædicationem peccatis substitueret. Fingit in Evangelij voce peccatorum remissionem promitti. At qui hoc loco Christus, non in Euangelij voce, sed in Apostolorum voce ac sententia peccatorum remissionem promittit. Deinde nulla Scriptura docet in Evangelij voce peccatorum remissionem promitti. Scripturæ credentibus, penitentiam agentibus, elemosynas & alia charitatis opera facientibus, Sacramenta accipientibus, remissionem peccatorum promittit, voci Evangelij nusquam. Denique ad peccatorum remissionem consequendam, non satis est Evangelio credere, sed oportet præterea penitentiam agere, Deum invocare, affectum peccati deponere, charitatis affectum induere, denique media illa & Sacramenta suscipere, quibus mediantibus peccata remittuntur. Neque enim frustra Ecclesiæ claves datæ sunt, ut nuper ex Patribus accepimus.

25. *Nisi videro in manibus eius fixuram clavorum, & mittam digitum meum in locum clavorum, & mittam manum meam in latus eius, non credam.*

Fuit hæc Apostoli Thomæ infidelitas magna, & pertinacia non minor, quod Christo vno die quinquies diversis appatente, primò Magdalenæ ad sepulchrum, secundò

mulieribus in via; tertio Petro seorsim, quarto duobus discipulis in Emmaus, quinto decem Apostolis congregatis, adhuc Christi resurrectionem credere noluerit, & totis octo diebus in ea incredulitate pertinax steterit. Sed utrumque peccatum magis ex animi quadam tristitia (dolens quippe se vno absente cæteris decem Christum apparuisse, ut hoc dolore animi liberaret, elegit non credere quod displicebat, quam credendo animi dolore sustinere) quam ex superbia, aut odio, aut invidia, originem suam accepit, ut vetus ac nobilis interpres Cyrillus iudicavit. Solet tamen incredulitas, ea maxime quæ cum pertinacia coniuncta est, ex animi fastu & superbia nasci. Animus quippe arrogans & fastu rurgidus ne alteri cedat, vel altero minus sapere videatur, immo ut cæteros sapientia antecellere existimetur, quæ ab aliis quantumcunque legit, in se probata afferuntur, credere recusat. Hoc vitium, hæreticis proprium, Calvinus hoc loco præventionem quadam vultu diligenter notavit, & vitium quo ipse laboravit maxime, ne eo tactus videretur, accurate taxavit. Hic (inquit) notatur sua vitia: quia sapere quisque vult ex proprio sensu, nimiumque sibi indulget: hæc verò verba (Nisi videro non credam) nihil habent affine fidei, sed sensuale est, ut ita loquar, iudicium. Idem omnibus accidit qui sibi addicti sunt, ut verbo Dei locum non relinquunt. Et paulò post. Ita scilicet dum minus honoris, quam patris tribuimus verbo Dei, sensum non cogitantibus obrepit deterior pernicacia, quæ illius contemptum secum adfert, omnemque eius reverentiam nobis excutit. Quo magis laborandum est in cohibenda ingenij nostri lascivia, ne sibi quisque plus quam suum in repugnando permittens, quasi extincto pietatis sensu, fidem quam sibi præcludat. Hæc ille. Honestæ hæc est oratio, sed ore turpi profecta, quando quod honestissima voce damnamus, rebus ipsis flagitiose perpetrat: Vulpes se mortuam simulat, ut gallinas capiat securè accedentes. Ita Calvinus se simplicitate & humilem simulat, ut pietatis prætextu prædas capiat. Damnat eos qui ex proprio sensu sapere volunt, nimiumque sibi indulgent. Atqui audi aliam eius vocem. Nulla Conciliorum, Episcoporum, Pastorum nomina impedire nos debet, quo minus omnes omnium spiritus ad regulam verbi Dei exigamus. Qui omnes omnium spiritus, Conciliorum, Episcoporum, Pastorum ad verbum Dei regulam, id est, ad verbum Dei prout ipse iudicaverit intellectum, exigat, ille propriissime ex suo sensu sapere vult, sibi que nimium indulget. Rursum damnat sensuale iudicium, & nihil fidei affine illud habere affirmat. Hic rursus.

Institut.
lib. 4. c. 9.
num. 9.

2.

tursum damnat seipsum, qui alio in loco conuersionem panis in Christi corpus idcirco reiecit, *Quia* (inquit) *nullus in* Institut. Lib. 4. c. 8. num. 13. *terris oculus huius mutationis testis est.* Ita non credit, nisi uiderit. Addit hoc sensuale iudicium *omnibus accidere, qui ita sibi addicti sunt, ut verbo Dei locum non relinquunt.* Arqui 3. unum Calvinum in omnibus hodie dogmatibus controuersis sic uni sibi addictum esse, ut verbo Dei locum non reliquerit, innumera diuini uerbi corruptela, quas in hoc solo opere Euangelico repurgauimus, ad oculum lectori demonstrarunt. Sensuale igitur iudicium quod nihil fidei affine habeat, ad omnes Scripturas intelligendas adfert Calvinus. 4. Omnium Patrum & veterum interpretum iudicia ex alto despicit; suum unius omnibus anteponit. *Sic ingenij sui lasciuiam minimè cohibendo, sed sibi plusquam fas erat in repugnando permittens, prorsus extincto pietatis sensu, fidei ianuam sibi praeclusit, innumeris haeresibus cordis sui ianuam patefecit; & quae alij irruerent uiam commonstrauit. Ex ore suo seipsum iudicauit seruus nequam.*

27. *Noli esse incredulus, sed fidelis.*

Obseruat hoc loco Catholici interpretes libertatis ad credendum vel non credendum perspicuum argumentum. Libertas arbitrij humani ad credendum vel non credendum. Caeteris Apostolis uiso Christo credentibus, noluit Thomas credere quia non uiderat. Christus ex magna misericordia eius incredulitatem sanare uolens, se illi uidentem exhibet, & argumentum seu medium externum ad credendum, quod inordinatè desiderabat, misericorditer praebet. Nec tamen tunc dicit, *Infer digitum tuum huc, &c.* quia uolo ut credas, quasi uoluntate absoluta Christus Thomam credere uoluerit; sed ait ei, *Noli esse incredulus, sed fidelis:* id est, me tibi argumentum, quod postulasti, iam praebente, depone hanc malam uoluntatem & duritiem cordis, conuerte cor tuum ab incredulitate ad fidem. Quod cum Thomas per Christi internam gratiam cum illo congruenti medio coniunctam fecisset (congruenti dico quoad infirmitatem Thomae, & duritiem cordis eius) dicens clara uoce, *Dominus meus, & Deus meus,* Christus ut eum credidisse affirmat, fidemque acceptat, sic eius cordis duritiem reprehendit, dicens, *Quia uidisti me, Thoma, credidisti,* id est, potuisti absque hac uisione & oculari argumento meam resurrectionem credere, ex sufficienti gratia mea, & sufficienti testimonio condiscipulorum tuorum.